

Behandling af brystkræft efter operation

Denne information supplerer vores mundtlige information om den behandling, vi anbefaler dig. Informationen er tænkt som en hjælp til at få overblik over behandlingen. Dine pårørende kan også have gavn af at læse informationen.

Du har nu overstået operationen for brystkræft. Selvom hele svulsten er fjernet ved operationen, er der i nogle tilfælde risiko for, at enkelte kræftceller er efterladt i operationsområdet eller andre steder i kroppen.

Derfor suppleres den kirurgiske behandling i mange tilfælde med strålebehandling mod operationsområdet og med medicinsk behandling for at forhindre, at disse kræftceller begynder at vokse igen og danne nye kræftsvulster på et senere tidspunkt. Efterbehandlingen nedsætter hermed risikoen for tilbagefald af sygdommen.

I et senere afsnit af denne patientinformation er angivet, om du tilhører den gruppe, som vi vil tilbyde strålebehandling.

Vi vil tilbyde dig medicinsk behandling som omfatter antiøstrogenbehandling. Vi vil endvidere tilbyde behandling med bisfosfonat i de særlige tilfælde, hvor der er givet en behandling, som stopper dannelsen af østrogener i æggestokkene. Du vil i så fald få særlige skriftlig information om den behandling.

Antiøstrogen behandling

De fleste brystkræftsvulster vokser bedst, når små mængder af det kvindelige kønshormon, østrogen, er til stede. Kvinder, der har passeret overgangsalderen, danner stadig østrogen. Østrogenet bliver dog ikke længere dannet i æggestokkene, men ved omdannelse af andre hormoner, som stammer fra binyrerne.

I dag findes forskellige former for medicin, som kan modvirke østrogens indflydelse på væksten af brystkræft, enten ved at forhindre at østrogen bindes til kræftcellerne (tamoxifen) eller ved at hæmme dannelsen af østrogen (aromatasehæmmer). Disse behandlinger betegnes antiøstrogenbehandling.

Hvordan gives behandling med antiøstrogen?

Hos kvinder, som ikke havde passeret overgangsalderen på tidspunktet for operationen, er standard i dag behandling med tamoxifen. Derfor vil vi tilbyde denne behandling. Behandlingen gives som tabletter, 1 tablet dagligt i i alt 10 år. Tabletterne kan indtages sammen med et måltid eller på tom mave. De udleveres når du kommer i ambulatoriet.

Hvilke bivirkninger kan optræde?

For behandling med tamoxifen gælder, at nogle af bivirkningerne er de samme som symptomer på overgangsalderen på grund af stoffets antiøstrogenvirkning. Disse bivirkninger er som regel milde til moderate, og de har sjældent en sådan grad, at det er nødvendigt at ophøre med behandlingen. Bivirkningerne med tamoxifen kan omfatte hedeure, udtørring af slimhinder, særligt i underlivet, samt uregelmæssighed og eventuelt ophør af menstruationerne. Endvidere kan der forekomme kvalme, svimmelhed, væskeophobning i kroppen og årebetændelse.

Tamoxifen kan have langtidsvirkninger på forskellige organer. Der er således set en let øgning af risikoen for livmoderkræft, en betydelig nedsættelse af risikoen for at få kræft i det andet bryst og en nedsat risiko for at få hjertesygdomme. Endvidere er det vist, at kalkindholdet i knoglerne øges.

Forholdsregler

Du kan omgås din familie og venner som normalt.

Strålebehandling

Hvis du har fået foretaget brystbevarende operation eller hvis sygdommen på operationstidspunktet havde bredt sig til lymfeknuder i armhulen eller hvis svulsten i brystet var større end 5 cm, vil vi også tilbyde strålebehandling mod brystet eller mod forsiden af brystkassen, i alt 24 eller 29 gange. Du vil få yderligere information om denne behandling.

Frivillighed

Det er frivilligt at modtage behandlingen. Hvis du er påbegyndt behandlingen, kan du altid senere vælge igen at ophøre hermed.

Undersøgelser under behandlingen

Under behandlingen med tamoxifen vil vi tilbyde dig regelmæssig opfølgning i ambulatoriet med 6-12 måneders interval, hvor du vil få lejlighed til at stille spørgsmål af betydning for din tidligere sygdom. Vi anbefaler, at du med regelmæssige mellemrum får foretaget mammografi. Herudover anbefaler vi ikke undersøgelser med henblik på tidlig opsporing af tilbagefald eller ny kræftsygdom.

Når din behandling er afsluttet

Når behandlingen er afsluttet vil vi lave en aftale med dig om den videre kontakt med afdelingen, herunder om du selv ønsker at ophøre med yderligere kontakter med afdelingen eller du ønsker fortsat kontakt med afdelingen hvor du enten selv koordiner dine aftaler med afdelingen eller du får en fast plan for kontakterne. Vi anbefaler, at de regelmæssige mammografier fortsættes.

Hvilke symptomer skal du være opmærksom på

Hvis du under eller efter behandlingen får nye symptomer, som du tror kan have med brystkræftsygdommen at gøre, opfordrer vi dig til at kontakte os, så vi kan tale med dig herom og eventuelt foreslå yderligere undersøgelser. Du henvises i den forbindelse til dokumentet: *Hvilke symptomer skal man være opmærksom på efter behandling for brystkræft?*, som udleveres sammen med denne information.

Hvad kan du selv gøre

Det vil gavne dig, at motionere regelmæssigt og at holde dig så normalvægtig som muligt. Derudover skal du spise så sundt og varieret som muligt. Vi anbefaler ikke, at du tager kosttilskud.

Hvem kan få oplysninger fra din journal?

I Danmark foregår behandlingen af brystkræft efter vejledning af Den Danske Brystkræftgruppe (DBCG), som blev oprettet i 1977 for at forbedre behandlingsresultaterne og for at sikre, at alle patienter i Danmark, uanset afdeling, får tilbudt behandling efter helt samme retningslinjer. Det betyder også, at visse oplysninger om sygdommen i din journal vil blive registreret af DBCG og senere indgå i videnskabelige rapporter. Det samme gælder eventuelle videnskabelige undersøgelser foretaget på vævsprøver fra knuden, som blev fjernet, eller på blodprøver. Der vil dog på intet tidspunkt blive offentliggjort oplysninger, som kan henføres til dig personligt.

Andre spørgsmål

Er der andre spørgsmål, du ønsker at drøfte med os, står vi til rådighed.

PATIENTENS ACCEPT

Jeg giver hermed mit samtykke til:

- At oplysninger i min journal vedrørende brystkræftsygdommen registreres i det danske brystkræftregister (DBCG). Registeret er underlagt den danske registerlov.
- At det overskydende væv jeg fik fjernet ved operationen må opbevares på hospitalet eller i det danske brystkræftregister.
- At mine data og væv i anonymiseret form må anvendes i videnskabelige undersøgelser.
- At jeg i fremtiden kan kontaktes med henblik på evt. deltagelse i videnskabelige undersøgelser.

Patientens navn:.....

CPR nr:.....

Dato:..... Underskrift:.....

Hvilke symptomer skal man være opmærksom på efter behandling for brystkræft?

Efter behandling for brystkræft kan følgende symptomer være tegn på **tilbagefald** af sygdommen i brystet eller de nærmeste omgivelser:

- En ny knude i det opererede bryst eller i det opererede område, hvis brystet er bortopereret
- En knude i det modsidige bryst
- En knude eller en hævet lymfeknude i armhulen
- Langvarig, tør hoste
- Nyopståede knoglesmerter i ryg, skuldre og hofter

Følgende symptomer kan optræde som **en følge af behandlingen**, men kan i sjældne tilfælde også være udtryk for et tilbagefald af kræftsygdommen:

- Smerter lokaliseret til det opererede område
- Betændelse i det opererede bryst eller nærmeste omgivelser
- Hævelse af armen på den opererede side

Du skal generelt være opmærksom på

- Nye symptomer i din krop
- Din krops funktion

Hvis du tror, at de symptomer, du oplever, kan have med din kræftsygdom at gøre eller med den behandling, du har fået, bør du henvende dig til den afdeling, hvor du bliver fulgt. Er du i tvivl, bør du kontakte din praktiserende læge.